

TUTANCHAMON

JEHO HROB A POKLADY

PRACOVNÍ SEŠIT

NIL

JEHO HROB A POKLADY

1. Nil

Text A

V Egyptě je velmi horko a téměř neprší. Přesto zde žili lidé už před téměř 6000 lety a obdělávali půdu. Jak je to možné? V tropických oblastech u pramenů Nilu po celý rok vydatně prší, takže řeka je silná a břehy zaplavuje množstvím vody a úrodného bahna. Lidé se naučili spoutat živel a usměrnit jej systémem kanálů. Pomocí čerpadel je možné dostat vodu i na výše položená pole. Zemědělské práce byly celkem namáhavé, ale přinášely dobré výsledky. Díky řízenému nakládání se zásobami bylo možné překonat hlad i během méně úrodných let. Lidé, kteří věděli jak využít povodně nebo jak vyměřit pole byli většinou velmi vážení a dostávali se k moci v jednotlivých vesnicích. Postupně vznikala i města ovládaná králi. Kolem roku 3000 před naším letopočtem došlo ke spojení obou částí země – Horního a Dolního Egypta v jednu velkou říši pod vládou faraóna.

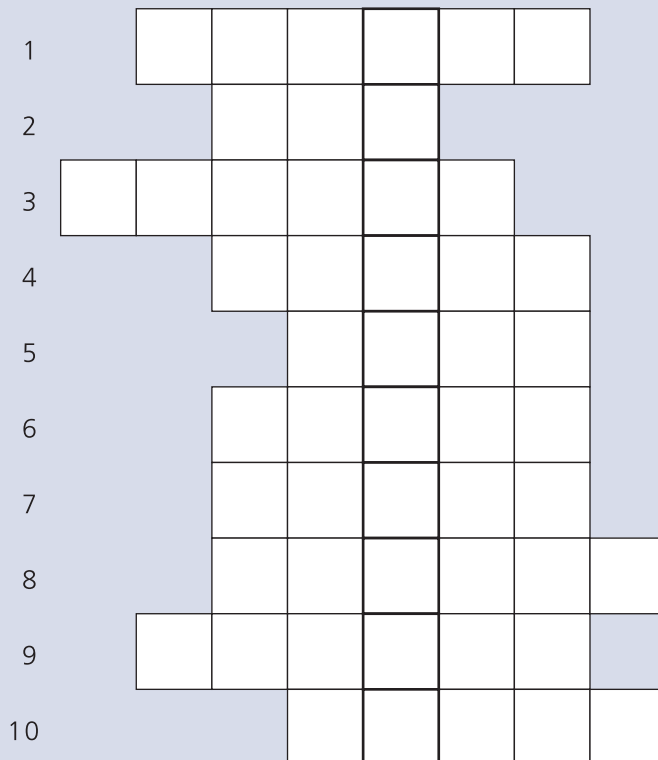
JEHO HROB A POKLADY

1. Nil

Úkol A

1. Najděte Egypt na mapě světa nebo Afriky a barevně jej označte.
2. S pomocí atlasu vyřešte křížovku. Všechna písmena vyplňujte zprava doleva. Písmena vyplněná v silném rámečku, čtená shora dolů dají název velkého Egyptského města.
3. V encyklopedii nebo ve slovníku zjistěte, odkud vzalo toto město své jméno.

- 1 Poušť na severu Afriky
- 2 Řeka, která protéká Egyptem
- 3 Sousední země na západě
- 4 Město na jihu Egypta
- 5 Úrodné místo uprostřed pouště
- 6 Poloostrov východně od Egypta
- 7 Sousední země na jihu
- 8 Sousední země na severovýchodě
- 9 Kontinent, na kterém leží Egypt
- 10 Současné jméno země faraonů

Tajenka:

4. V Encyklopedii nebo ve slovníku se informujte o současnosti Egypta. Vytvořte tabulku: Rozloha, počet obyvatel, státní zřízení, nerostné bohatství, zemědělské produkty, turistika, atd.

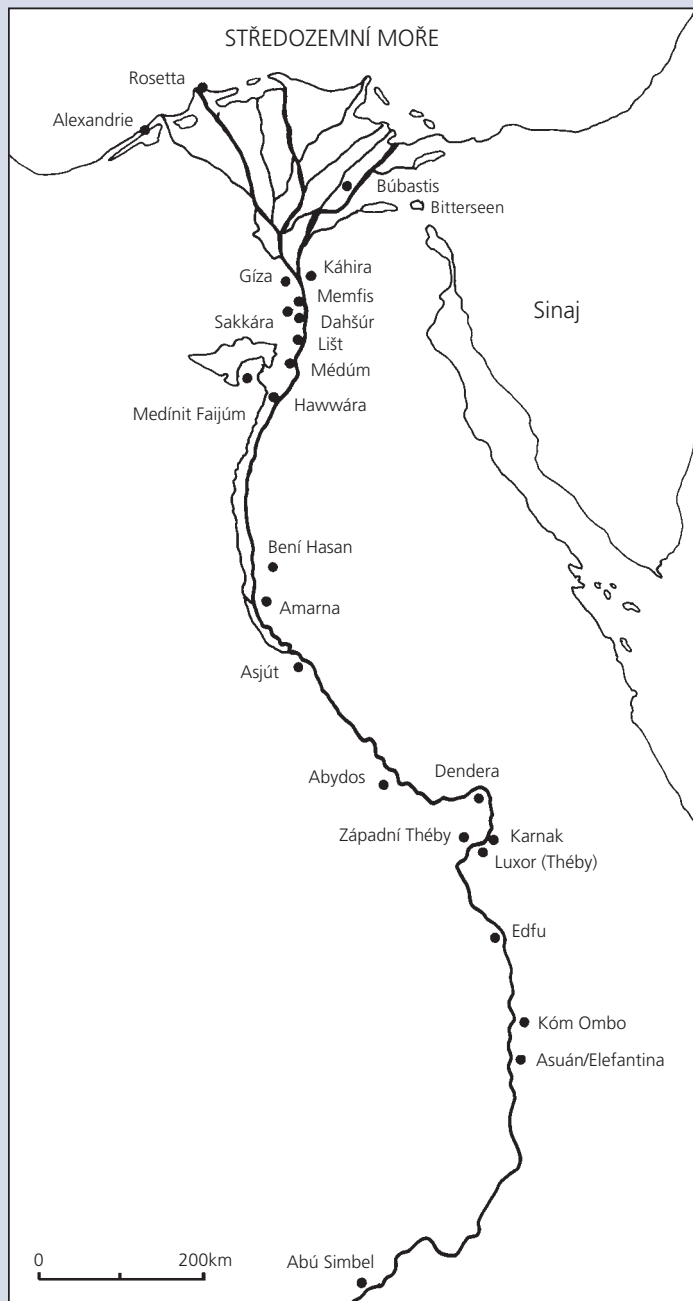
Informace ze slovníku o městě z tajenky:

2. Mapa Egypta z doby faraónů

Aufgabe B

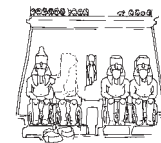
1. Vystříhnete obrázky a nalepte je na odpovídající místa v mapě.
2. Vybarvěte mapu: vodstvo modře, úrodnou půdu zeleně, pouště žlutě, stavby tmavě hnědě.
3. Zjistěte si podrobnější informace o jednotlivých stavbách a heslovitě je sepište.

Pyramidy v Gíze

Sloupová síň v chrámu v Karnaku

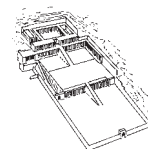
Skalní chrám Ramesse II. v Abú Símbelu

Posmrtná maska faraona Tutanchamona z Údolí králů v Západních Thébách

Soška Achnatona a Nefertiti z chrámu v Amarně

Chrást královny Hatšepsut v Západních Thébách

Horův chrám v Edfu

0 200km

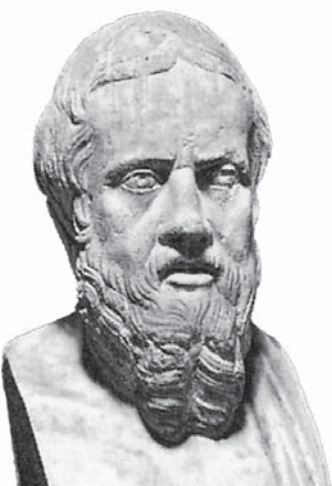
Abú Símbel

3. Egypt překvapuje Hérodota

Text B

Řekův údiv na cestě Egyptem

Řecký učenec Hérodotos (kolem 484–425 př.n.l.) se narodil v Halikarnasu v Malé Asii. Na svých cestách poznal Mezopotámii, východní pobřeží Černého moře, Sicílii a některé části Afriky. Poznával místní život, pozoroval zvyky a poslouchal příběhy, které mu obyvatelé vyprávěli. Jeho

© Cornelsen Verlag.

Hérodotos

Text B: O tváři krajiny:

„Očividně ... území Egypta ... panenská půda a mohutná řeka ... od pobřeží až do středu země, snad až k Héliopoli je Egypt široký a plochý, bohatý na vodu a bažinatý...

Od Héliopole do vnitrozemí je Egypt užší. Po jedné straně se od severu až na jih a jihozápad táhnou arabská pohoří, která se směrem k Rudému moři postupně zvyšují. V těchto horách leží kamenolomy, odkud se přivážel materiál na stavbu pyramid v Memfidě. Na druhé straně směrem k Libyi se také táhnou skalnatá pohoří. Tady stojí pyramidy. Skalnatá pohoří jsou pokryta pískem a podobně jako arabská pohoří se táhnou dále na jih. Z Héliopole do Théb se člověk dostane za devět dní cesty po proudu.

kniha „Dějiny“ je považována za první významné historické dílo a on sám bývá nazýván otcem historie. Kolem roku 450 př.n.l. cestoval i po Egyptě. Nad vším co tam viděl, mohl jen žasnout.

O zemědělství:

„Egyptané sklízeli úrodu ze svých polí mnohem jednodušeji, než velká většina ostatních národů světa. Nebylo nutné namáhavě orat pomocí pluhů, okopávat zemi nebo vůbec obdělávat půdu, což přináší mnoho práce. Voda přišla sama, zavodnila pole, a zase odtekla. Pak každý své pole osel a choval na něm chvíli prasata. Když prasata pole pohnojila a ušlapala, čekali zemědělci v klidu na úrodu. Pak vymlátili kukuřici a za pomoci prasat ji odvezli v klidu domů.

O Nilu:

„O povaze řeky jsem se nemohl mnoho dozvědět ani od kněží, tím méně od ostatních obyvatel. Rád bych věděl, proč je řeka během asi sta dní v létě tak bohatá na vodu a potom se vrací zpět, aniž své koryto zcela využila a celou zimu je v ní nejméně vody, až do té doby, než zase začne léto. Na to mi žádný Egyptan nedokázal odpovědět.“

O zvycích a obyčejích:

„U nich chodí ženy na trh a obchodují, zatímco muži sedí doma a předou... Muži nosí náklady na hlavě, ženy na ramenou. Ženy močí ve stoje, muži v sedě. Potřeby vykonávají uvnitř domů, jídlo si nosí ven na ulici... Žádná žena nevykonává úřad kněze, ač mají mužské i ženské božstvo... Jinde nosí kněží dlouhé vlasy, ale v Egyptě si hlavy vyholují. Pokud rodina drží smutek za svého blízkého příbuzného, mají ostatní lidé ve zvyku nosit ostříhané vlasy.

Pokud v Egyptě někdo umře, nechají si lidé narůst dlouhé vlasy a vousy, kdežto jinde si je stříhají. Jinde žijí lidé a zvířata zvláště, Egyptané žijí dohromady se svými zvířaty. Řekové počítají pomocí kamínků a píší hlásky zleva doprava, kdežto Egyptané naproti tomu píší zprava doleva.“

JEHO HROB A POKLADY

3. Egypt překvapuje Hérodota

Úkol C

1. Přečtěte si Hérodotův text (Text B).
2. Na výstavě se podívejte na ilustrace Nilu. Které rostliny a kteří živočichové se tam vyskytovali?
3. Napište rozhovor mezi Egypťanem a Hérododem.
Egypťan Řekovi vypráví něco o své zemi, Hérodotos zase vypráví o své vlasti. (Použijte text, atlas, učebnici dějepisu nebo slovník.)
4. Sledujte na mapě v atlase tok Nilu (přes které země teče a kde pramení Bílý a Modrý Nil). Možná byste mohli najít odpověď na otázku, která trápila Hérodota.
5. Na výstavě se podívejte na předměty, které by mohly mít něco společného s Nilem. Vyhledejte v příručce mapy týkající se Nilu.

4. Egyptská roční období

Úkol D

1. Přečtěte si Text D a s pomocí učebnice nebo slovníku vysvětlete, proč Egypťané oslavovali záplavy.
2. Do obrázku ročních období vepište ve správném pořadí dobu osevu, sklizně a záplav.
3. Popište činnosti, které v průběhu roku zemědělci vykonávali.
4. V Textu C vidíte stav vody v Nilu v jednotlivých obdobích roku. Vytvořte z něj sloupcový graf a vybarvěte jednotlivá roční období.
5. Vyhledejte na internetu další informace o Nilu.!

Stav hladiny Nilu před 4000 lety:

Leden	1,8 m	Červenec	4,0 m
Únor	1,4 m	Srpen	5,9 m
Březen	1,1 m	Září	7,9 m
Duben	1,0 m	Říjen	7,9 m
Květen	0,8 m	Listopad	5,1 m
Červen	2,1 m	Prosinec	3,0 m

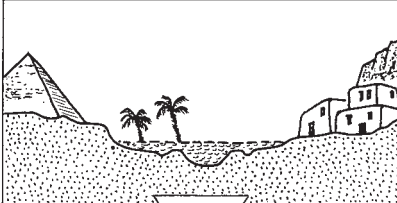
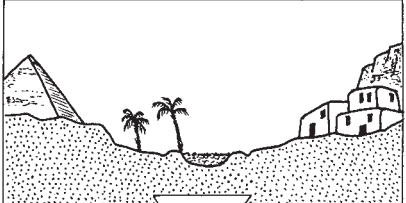
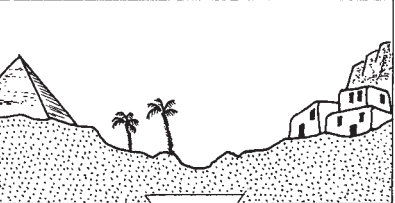

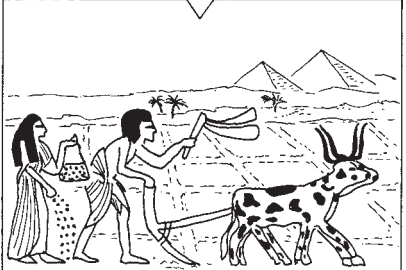

Text C

Záplavy na Nilu: Oslavy v Egyptě

Gíza, 15. června 12. rok vlády faraona Cheopse:
 „Jako každý rok oslavovali obyvatelé Egypta příchod nilské záplavy. Spousta polí je už zaplavena vodou a úrodným bahnem. Odborníci počítají, že do října zůstane voda osm metrů nad normálem. To slibuje dobrou úrodu. Ale do té doby je ještě dost času. Zase jednou vytvoří voda z naší země na tři měsíce obrovské moře. Zatím mohou zemědělci pracovat na stavbách pro našeho faraona. Potom začne osev a v únoru příštího roku budeme sklízet.“

JEHO HROB A POKLADY

4. Egyptská roční období

15. červen – 15. říjen	15. říjen – 15. únor	15. únor – 15. červen
		
		
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

© Projektmappe Ägypten, bearbeitet von Dieter Potente, Cornelsen Verlag Berlin 2002

5. Stavíme model Nilu

Na stavbu modelu Nilu budeme potřebovat tyto materiály a nástroje:

- Desku (cca. 1 m x 0,50 m)
- Lepenku
- Papír
- Tužku, vodové barvy a štětec
- Sádru, písek a modelářské stelivo
- Špachtli, nádobu na sádru a nožik
- Plastelínu, Fimo hmotu nebo dřevo
- Lepidlo
- Kousek drátu
- Připojení k Internetu
- Nůžky

Rozdělte skupinu do dvou týmů.

Tým A bude stavět model Nilu a tým B připraví další odkazy o Nilu. Na internetu pomocí Google Earth zobrazte tok Nilu jako satelitní snímek.

<http://earth.google.com/>

Text D

Voda neteče vzhůru

Aby Egypťané dostali vodu z Nilu pomocí kanálů a i na výše položená pole, používali čerpadla (říkalo se jim šadúf). Šadúf se skládá z dřevěného ramene s koženým měchem a kamenem (nebo hliněnou hroudou), které je připevněno na dřevěné konstrukci. Rolník ponořil rameno s měchem do řeky, nabral vodu a rameno se vahou kamene na druhé straně zvedlo nahoru, kde rolník vodu vylil na výše položené pole nebo do kanálu. Podobné přístroje se v Egyptě používají dosud.

Úkol E

Úkol pro Tým A

Tužkou nakreslete na desku Nil a břehy Středozemního moře.

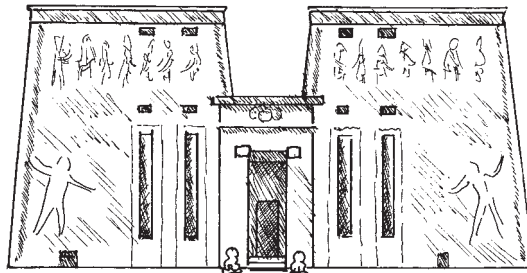
- Moře a řeku vybarvěte modrou vodovou barvou
- Rozdělte sádru a vymodelujte krajinu (pouště, pohoří...)
- Lepidlem potřete oblast úrodných břehů a pokryjte ji modelářským stelivem.
- Pyramidy, domy, palmy, atd. Vymodelujte z plastelíny, Fimo hmoty, dřeva, nebo jiného podobného materiálu a přilepte na správná místa v modelu

JEHO HROB A POKLADY

5. Stavíme model Nilu

Pyramidy v Gíze, cca 2500 př.n.l.

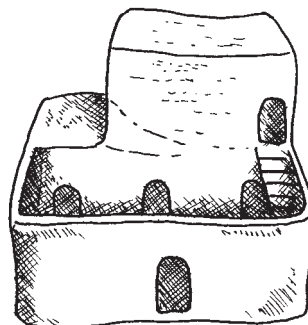
Vstupní brána chrámu (Pylon)

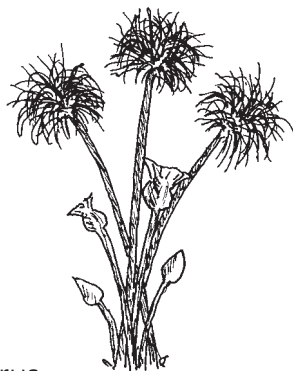
Obelisk

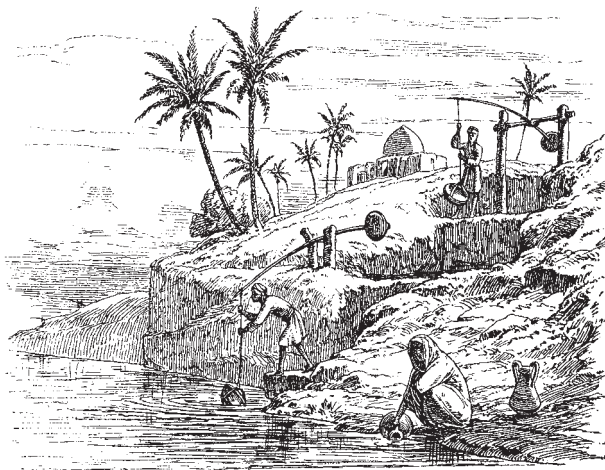
Datlová palma

Model domu

Papyrus

Rolníci při práci se šadůfy

JEHO HROB A POKLADY

5. Stavíme model Nilu

Úkol pro tým B

Na levém a pravém břehu Nilu

1. Vezměte model vytvořený týmem A a umístěte na něj obrázky, které najdete v tomto pracovním sešitu.
2. Obrázky vymalujte a vystříhnete je přesně podle obrysů (některé – například stromy nebo zvířata – můžete zkopírovat a vystříhnout vícekrát). Pro větší pevnost je dobré vystřižené obrázky podlepit tvrdým papírem.
3. Vyhledejte pro obrázky odpovídající místa a přilepte je do modelu.
4. Vezměte si příručku, ve které jsou vysvětleny objekty kolem Nilu. Který model z vašich obrázků jste na výstavě viděli? A jakou funkci měli předměty v Tutanchamonově hrobce?

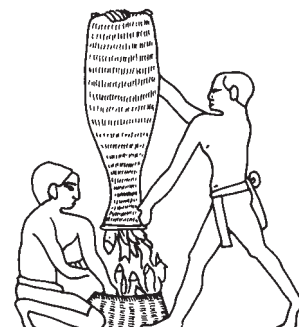
Sklizeň

Hon v papyrovém houští

Porážka telete

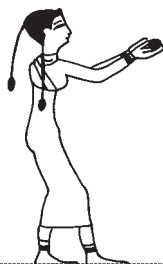
Vyprazdňování sítí

JEHO HROB A POKLADY

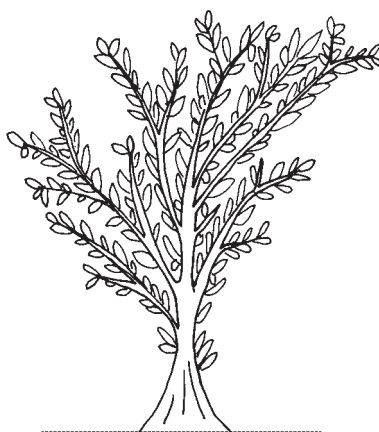
5. Stavíme model Nilu

Práce na poli (sekání kukuřice, sběr, práce s pluhem)

Dívka hrající si s balůnky

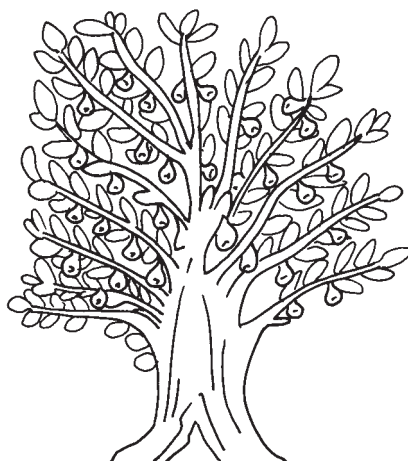
Tamaryšek

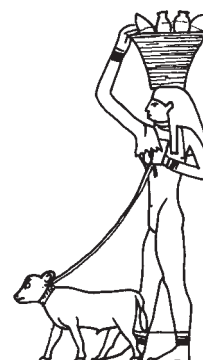
Zápasící chlapci

Práce se šadůfem

Fíkovník

Obětní dar

JEHO HROB A POKLADY

5. Stavíme model Nilu

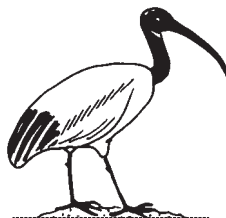
Palma

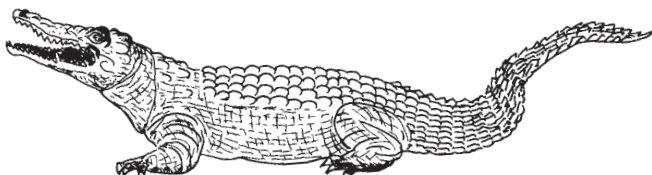
Papyrus

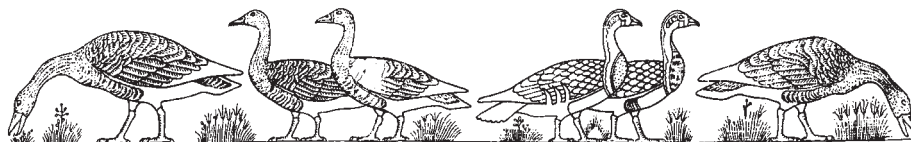
Zmije

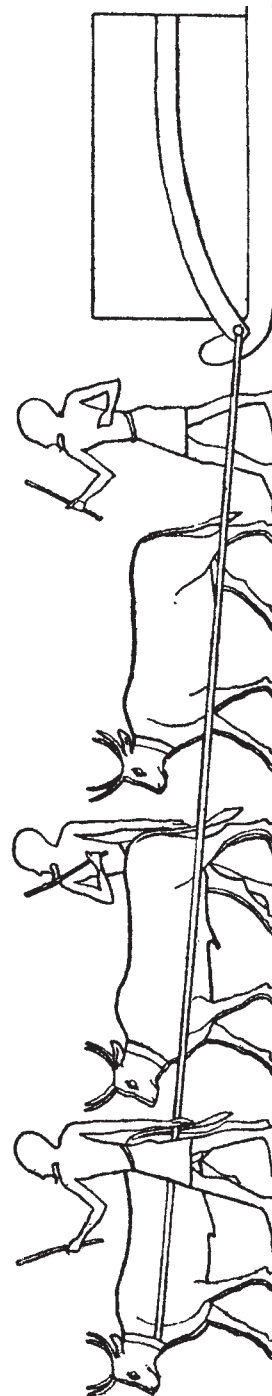
Ibis

Krokodýl

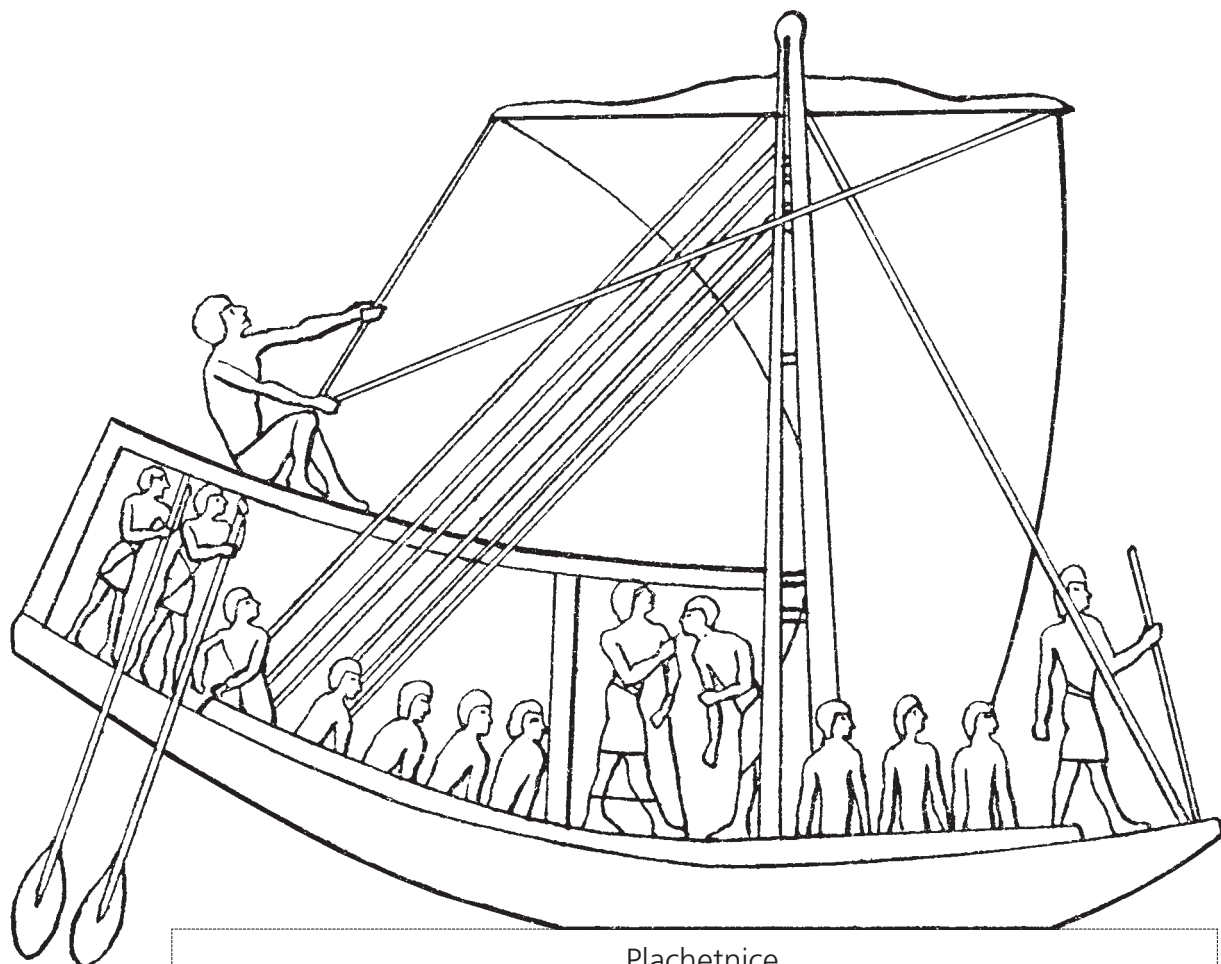
Husy

Kameny na stavbu chrámů tahali voli

JEHO HROB A POKLADY

5. Stavíme model Nilu

Plachetnice

Stavba člunu na břehu

JEHO HROB A POKLADY

5. Stavíme model Nilu

Úkoly pro oba týmy

Napište k vašemu modelu rozhlasovou reportáž a nahrajte ji. Pokud to nebude možné, můžete váš model představit spolužákovi jako turistický průvodce. Společně ve skupině napište text pro ty, kteří budou hrát průvodce.